

COLUMN

IVON HOGENDOORN

IC-verpleegkundige UMC Utrecht

Meer dagen nodig voor CNO

Evelyn Finnema is op 1 mei begonnen als Chief Nursing Officer (CNO). Zij adviseert het ministerie van VWS over de positie van verpleegkundigen en verzorgenden.

Na het vertrek van Finnema's voorganger, Bianca Buurman, trok de Den Treek-groep aan de bel. Dit gezelschap van vooraanstaande verpleegkundigen op toezichthoudend, bestuurlijk en leidinggevend niveau in de zorg en het verpleegkundig onderwijs kon zich niet vinden in de vacaturetekst voor de nieuwe CNO. De door VWS gevraagde tijd om deze functie goed te vervullen werd geschat op zo'n 15-20 adviesdagen op jaarbasis. De voorzitter van de Den Treek-groep, Marianne Lensink, meldde in een brief aan VWS dat dit te weinig is om een dergelijke functie goed te kunnen uitoefenen. Zeker nu gebleken is dat in de afgelopen periode verpleegkundigen weinig betrokken zijn bij beleidskwesties, er moet worden ingezet op behoud van verpleegkundigen en verzorgenden en er te weinig professionele zeggenschap is in organisaties en landelijke overlegorganen. Het genoemde aantal dagen lijkt volgens de Den Treek-groep een ontkenning van het belang van de beroepsgroep te zijn.

De controle terug

Meer dan een jaar COVID-19. Een goed moment om stil te staan bij de impact op mij als persoon en werknemer. Corona heeft alles op zijn kop gezet, er is geen ontkomen aan. Overal is corona: in media, werk, politiek en het sociale leven. Ook in de zorg kunnen we er niet omheen. Het afgelopen jaar heeft het maximale gevraagd van ieders flexibiliteit en inzet. We zijn goed in noodsituaties en staan met liefde klaar voor eenieder die onze zorg nodig heeft, maar we zijn (corona)moe.

In mijn vorige column schreef ik enthousiast over het starten met een master naast mijn werk. Sindsdien betrap ik mezelf regelmatig op de alarmerende uitspraak dat de lockdown en vooral de avondklok mij eigenlijk wel goed uitkomen. Velen zullen het herkennen: bij het starten van iets nieuws als een baan, hobby of opleiding hoort de fase van *bewust onbekwaam*. Dat is bij mij niet anders. De fase van bewust onbekwaam zet, net als COVID-19 heeft gedaan, mijn wereld op zijn kop. Hoewel ik het starten van een nieuwe uitdaging tijdens COVID-19 zelf geïnitieerd heb, is de fase van *bewust onbekwaam* deze keer langdurig en hardnekkig. Het is bijzonder om te merken welke strategieën ik uitprobeer om geruststelling of bevestiging, of beter gezegd, de controle terug te vinden over de uitdaging die ik ben aangegaan. Bijvoorbeeld: over-analyseren van mijn gedachten, eigen ervaringen vergelijken met die van medestudenten en googelen naar de invloed van hogere leeftijd op het concentratievermogen. Nu ik reflecteer op het afgelopen jaar, voel ik de kracht van verpleegkundige zijn. Het zit hem in heel goed kunnen zorgen voor een ander, patiënt en collega's, in overzicht houden, prioriteiten stellen en soms jezelf wegcijferen voor een hoger doel. Dat blijkt ook mijn grootste valkuil te zijn, want hoe goed zorgen we voor *onszelf*?

Dan zie ik ook de impact van de enorme belasting in het afgelopen jaar; het verklaart grotendeels het kortere lontje, de langdurige fase van bewust onbekwaam zijn en afnemende flexibiliteit. Ik kan niet wachten tot lockdown en avondklok worden opgeheven. Het zou niet alleen betekenen dat de druk in de zorg afneemt, maar ook dat we weer de terrassen op kunnen. Dat is voor mij de ultieme zelfzorg – én het moment waarop ik me weer *bewust bekwaam* zal beginnen te voelen en de controle krijg over mijn opleiding.

YOUTUBE-SERIE

Sociale media spelen een steeds grotere rol in ons leven, zeker bij jongeren. Lieke Merkens, docent aan de opleiding Verpleegkundige bij mboRijnland, plaatst daarom sinds het voorjaar video's over haar vakgebied op YouTube. De naam van de serie: *Lessen van Lieke*. Het doel: studenten meer bij hun opleiding betrekken en afgestudeerden en niet-verpleegkundigen kennis aanreiken over het beroep.

AFSCHEIDSKAMER

Een ziekenhuiskamer op de verpleegafdeling Oncologie van het Elisabeth-TweeSteden Ziekenhuis kan voortaan tijdelijk worden ingericht als afscheidskamer waar de patiënt palliatieve zorg krijgt. Met sfeervolle, huiselijke aankleding halen de verpleegkundigen 'het klinische gevoel' weg bij patiënten en familieleden. Dit wordt bereikt met onder meer een kleurige dekbedsprei, een houten kast met een fotolijst erop en een kaars naast het bed.

WACHTTIJD VERKORTEN

Meer patiënten opereren tijdens een dagbehandeling en hen niet opnemen op een verpleegafdeling. Via deze weg hoopt het St. Antonius Ziekenhuis wachttijden te verkorten. Medio april begon een proef bij borstkankeroperaties. Patiënten komen in eigen kleding naar de holding en vertrekken na de ingreep vanuit de uitslaapkamer direct naar huis, zodra dat verantwoord is. Verpleegkundigen krijgen zo meer ruimte voor COVID 19-zorg, terwijl afspraken voor essentiële ingrepen toch kunnen doorgaan.